

บทที่ 6

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงสภาพทั่วไปทางสังคม และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเพณีทั่วไปของชาวจีน ประเพณีที่เกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และประเพณีการจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เอกสารทุติยภูมิ ซึ่งได้จากเอกสาร และหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรมของชาวจีน และใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์ แบบกลุ่ม เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม แล้วจึงนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีน ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาอิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ

บทสรุป

สรุปผลการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีอิทธิพลต่อคนไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพใน งานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

1.1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับการค้าขาย ซึ่งชาวปากน้ำโพเชื่อว่า เมื่อได้สักการะบูชาเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพแล้ว จะทำให้การค้าขายดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญณี มานะกิจ ที่กล่าวไว้ว่า การตกแต่งร้านมีความเชื่อมโยงกับการบูชาเทพเจ้า

1.1.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการปกป้องรักษา ชาวปากน้ำโพมีความเชื่อว่า เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่สักการะบูชาต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

1.1.3 ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรค ซึ่งชาวปากน้ำโพเชื่อว่า ผู้หรือยันต์เงินของเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้น สามารถรักษาโรคห่า หรือโรคระบาดให้หายได้

1.1.4 ความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล ชาวปากน้ำโพเชื่อว่า การที่ได้สักการะบูชา หรือเซ่นไหว้ต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพแล้ว จะเป็นสิริมงคลแก่ตน และครอบครัว รวมไปถึงการประกอบอาชีพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกันธูณี มานะกิจ และคณะ ที่กล่าวว่า ความเชื่อมีความเชื่อมโยงกันโดยเริ่มต้นจากการบูชาเทพเจ้า เมื่อมีความเชื่อมากขึ้นก็เริ่มหาสิ่งที่เป็นมงคลมาไว้บูชา

1.1.5 ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องเซ่นไหว้ ชาวปากน้ำโพเชื่อว่า เครื่องเซ่นเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้น แบ่งออกเป็น ชุดใหญ่อย่างละ 5 และชุดเล็กอย่างละ 3 ซึ่งประกอบไปด้วย ของคาว ของหวาน ผลไม้ และเครื่องดื่ม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ที่กล่าวไว้ว่า การประกอบพิธีทางศาสนาต่างๆ มีลักษณะผสมผสานตามความเชื่อ เช่น ความเชื่อในเรื่องารบวงสรวง

1.1.6 ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า ชาวปากน้ำโพเชื่อว่าเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพว่า เจ้าพ่อเทพารักษ์ เจ้าพ่อเจ้าแม่หน้าผา เป็นเทพเจ้าประจำท้องถิ่น ส่วนเทพเจ้าต่างๆ ที่เหลือเป็นเทพเจ้าตามความเชื่อเดิมของชาวจีน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชรรค์ชัย อภิสุภาพ ที่กล่าวว่า เทพเจ้าประจำศาลปูนเถ้ากุงเป็นเทพเจ้าท้องถิ่น

ซึ่งทั้งหมดนี้มีสอดคล้องกับทฤษฎีแรงงูใจที่กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมานั้น จะต้องมีส่วนชักนำเป็นตัวกระตุ้นอยู่เบื้องหลัง

1.2 พิธีกรรมในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้

1.2.1 พิธีกรรมของศาลเจ้าในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งแบ่งออกเป็น

พิธีกรรมการอัญเชิญเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจากศาลเจ้ามาประดิษฐานที่ศาลเจ้าจำลองบริเวณตลาดปากน้ำโพ

พิธีกรรมการคัดเลือกเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

พิธีกรรมการคัดเลือกผู้แสดงองค์สมมติเจ้าแม่กวนอิม

พิธีกรรมการแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพรอบตลาดปากน้ำโพเพื่อให้ประชาชนสักการะบูชา และเพื่อความ เป็นสิริมงคล และขับไล่สิ่งชั่วร้ายต่างๆ ในบริเวณตลาดปากน้ำโพ

พิธีกรรมการส่งเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพกลับศาลเจ้า

1.2.2 พิธีกรรมของประชาชนในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

การไหว้เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งจะทำการตั้งโต๊ะเครื่องเซ่นไหว้ไว้ที่หน้าบ้านเพื่อเป็นการต้อนรับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และขบวนแห่ต่างๆ ในขบวนแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

2. อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีต่อวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีน ชาวปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ นั้น จากการศึกษาพบว่าประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้นมีอิทธิพลวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีนชาวปากน้ำโพดังต่อไปนี้

2.1 อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน ในระดับปัจเจกชน แบ่งเป็น อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีอิทธิพลต่อ ผู้ที่แสดงเป็นองค์สมมติเจ้าแม่กวนอิม อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีการแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพของชาวไทยเชื้อสายจีน อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีน

2.2 อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน ในระดับสังคม แบ่งเป็น อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อด้านเศรษฐกิจของเมืองปากน้ำโพ อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อด้านการเมืองของชาวปากน้ำโพที่มีต่อการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อด้านการเมืองของชาวปากน้ำโพที่มีต่อการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

2. การอภิปรายผล

ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิจัย เรื่อง ศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพที่มีต่อวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งศึกษาจากงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ผลการศึกษามีดังนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพใน งานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ มีดังนี้

1.1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับการค้าขาย ซึ่งชาวปากน้ำโพเชื่อว่า เมื่อได้สักการะบูชา เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพแล้ว จะทำให้การค้าขายดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กันจฺญีนิ มานะกิจ ที่กล่าวไว้ว่า การบูชาเทพเจ้าและการตกแต่งร้านมีความสำคัญต่อการค้าขาย

1.1.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการปกป้องรักษา ชาวปากน้ำโพมีความเชื่อว่า เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่สักการะบูชาต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

1.1.3 ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรค ซึ่งชาวปากน้ำโพเชื่อว่า ผู้หรือยันต์เงินของ เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้น สามารถรักษาโรคห่า หรือโรคระบาดให้หายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิ่งแก้ว อุตถากร ที่กล่าวไว้ว่า ความเชื่อของคนในสังคมบางออกเป็นหลายประเภท เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรค เป็นต้น

1.1.4 ความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล ชาวปากน้ำโพเชื่อว่า การที่ได้สักการะบูชา หรือเซ่นไหว้ต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพแล้ว จะเป็นสิริมงคลแก่ตน และครอบครัว รวมไปถึงการประกอบอาชีพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกันจฺญีนิ มานะกิจ และคณะ ที่กล่าวว่า ความเชื่อมีความเชื่อมโยงกันโดยเริ่มต้นจากการบูชาเทพเจ้า เมื่อมีความเชื่อมากขึ้นก็เริ่มหาสิ่งที่เป็นมงคลมาไว้บูชา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรัตน์ ชัยรัตน์ ที่กล่าวไว้ว่า ถ้อยคำที่กล่าวถึงเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นการสร้างกำลังใจในการลุยไฟให้เป็นไปอย่างปลอดภัย ตลอดจนเพื่อความความเป็นสิริมงคลแก่ตน

1.1.5 ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องเซ่นไหว้ ชาวปากน้ำโพเชื่อว่า เครื่องเซ่นเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้น แบ่งออกเป็น ชุดใหญ่อย่างละ 5 และชุดเล็กอย่างละ 3 ซึ่งประกอบไปด้วย ของคาว ของหวาน ผลไม้ และเครื่องดื่ม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ที่กล่าวไว้ว่า การประกอบพิธีทางศาสนาต่างๆ มีลักษณะผสมผสานตามความเชื่อ เช่น ความเชื่อในเรื่องารบวงสรวง

1.1.6 ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า ชาวปากน้ำโพเชื่อว่าเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพว่า เจ้าพ่อเทพารักษ์ เจ้าพ่อเจ้าแม่หน้าผา เป็นเทพเจ้าประจำท้องถิ่น ส่วนเทพเจ้าต่างๆ ที่เหลือเป็นเทพเจ้าตามความเชื่อเดิมของชาวจีน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ขรรค์ชัย อภิสุภาพ ที่กล่าวว่า เทพเจ้าประจำศาลปูนถ้ำก่งเป็นเทพเจ้าท้องถิ่น

1.2 พิธีกรรมในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้

1.2.1 พิธีกรรมของศาลเจ้าในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งแบ่งออกเป็น
พิธีกรรมการอัญเชิญเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจากศาลเจ้ามาประดิษฐานที่
ศาลเจ้าจำลองบริเวณตลาดปากน้ำโพ

พิธีกรรมการคัดเลือกเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

พิธีกรรมการคัดเลือกผู้แสดงองค์สมมติเจ้าแม่กวนอิม

พิธีกรรมการแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพรอบตลาดปากน้ำโพเพื่อให้
ประชาชนสักการบูชา และเพื่อความเป็นสิริมงคล และขับไล่สิ่งชั่วร้ายต่างๆ ในบริเวณตลาด
ปากน้ำโพ

พิธีกรรมการส่งเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพกลับศาลเจ้า

1.2.2 พิธีกรรมของประชาชนในประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

การไหว้เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งจะทำการตั้งโต๊ะเครื่องเซ่นไหว้ไว้ที่หน้า
บ้านเพื่อเป็นการต้อนรับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และขบวนแห่ต่างๆ ในขบวนแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่
ปากน้ำโพ ซึ่งทั้งหมดนี้มีสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจที่กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดง
ออกมานั้น จะต้องมีสิ่งชักนำเป็นตัวกระตุ้นอยู่เบื้องหลัง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับพิธีกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ กิ่งแก้ว อัครถาวร
ที่กล่าวไว้ว่า พิธีกรรมคือ วิธีการชนิดหนึ่งที่นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ พิธีกรรมเป็นวัฒนธรรมที่
คนในสังคมสร้างขึ้นไว้ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางจิตใจ เมื่อประกอบพิธีกรรมหนึ่งแล้ว
ผู้ประกอบพิธีนั้นๆ ย่อมมีความสุขสบายใจ

2. อิทธิพลความเชื่อที่มีต่อวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีน แบ่ง ออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อ
สายจีน ในระดับปัจเจกชน ซึ่งประกอบไปด้วย อิทธิพลที่มีต่อผู้ที่แสดงเป็นเจ้าแม่กวนอิม อิทธิพล
ต่อการประกอบอาชีพของชาวไทยเชื้อสายจีน อิทธิพลที่มีต่อความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวของ
ชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีอิทธิพลต่อ ผู้
ที่แสดงเป็นองค์สมมติเจ้าแม่กวนอิม ชาวปากน้ำโพที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน มีความเชื่อว่า ผู้ที่
ได้รับดารคัดเลือกเป็นองค์สมมติของเจ้าแม่กวนอิม เพื่อเข้าร่วมในขบวนแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำ
โพ่นั้น เป็นผู้ที่มีบุญ มีวาสนา เพราะว่าต้องผ่านการคัดเลือกโดยการเสี่ยงทายต่อหน้าเจ้าพ่อเจ้า
แม่ปากน้ำโพ ซึ่งถือว่า เป็นบุคคลที่ เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพเป็นผู้เลือก ซึ่งผู้ที่ถูกเลือกให้เป็นองค์

สมมติของเจ้าแม่กวณโณนั้น จะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดงาน และเป็นผู้ที่โดดเด่นที่สุดในขบวนแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ รองจากขบวนของเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และส่งผลให้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความโดดเด่นในสังคม ทำให้ในแต่ละปีมีผู้ที่สนใจส่งบุตรหลานมาสมัครเป็นองค์สมมติเจ้าแม่กวณโณอย่างมาก

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีการแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพของชาวไทยเชื้อสายจีน การที่ชาวปากน้ำโพมีความเชื่อว่า เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ เป็นเทพแห่งความเมตตา เป็นเทพแห่งความซื่อสัตย์ เป็นเทพที่สามารถคุ้มครองจากอันตรายต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการประกอบอาชีพของชาวปากน้ำโพ เพราะส่วนมากประกอบอาชีพค้าขาย จึงมีความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ว่า จะทำให้ผู้ที่มาสักการะนั้น มีกิจการที่รุ่งเรืองในปีนั้น ทำให้การค้าขายเจริญรุ่งเรือง และคุ้มครองจากภัยอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตน และกิจการต่างๆ ด้วย

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีน ประเพณีการจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนั้น เป็นช่วงที่ตรงกับเทศกาลตรุษจีน จึงเป็นเพณีที่คนในครอบครัวส่วนมากมาพบกันเนื่องในสันตรุษจีน ด้วยคนจีนมีความเชื่อว่า ในเทศกาลตรุษจีนนั้นเป็นช่วงปีใหม่ จึงมีการเฉลิมฉลองงานปีใหม่ไปพร้อมกับการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ในระหว่างนี้ คนในครอบครัวจะอยู่กันอย่างพร้อมหน้ากัน ทั้งเพื่อฉลองงานปีใหม่ในเทศกาลตรุษจีน และจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพไปในคราวเดียวกัน

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดนัย ไชยโยธา ที่กล่าวว่า ความเชื่อเป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในสังคม โดยสังเกตได้ว่า เมื่อบุคคลมีความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง ย่อมเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมที่ตอบสนองความเชื่อนั้นๆ

2.2 อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน ในระดังสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย อิทธิพลที่มีต่อด้านเศรษฐกิจของเมืองปากน้ำโพ อิทธิพลที่มีต่อด้านการเมืองของชาวปากน้ำโพที่เกี่ยวกับการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และอิทธิพลที่มีต่อความสัมพันธ์ของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อด้านเศรษฐกิจของเมืองปากน้ำโพ ประเพณีการจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพประจำปีนั้น เกิดมาจากความเชื่อ ความศรัทธาในองค์เจ้าพ่อเจ้าแม่ จึงมีการจัดงานประเพณีอย่างใหญ่โต ทำให้มีทั้งผู้ที่มีความศรัทธาในองค์เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาว

ต่างประเทศ เข้ามาที่บริเวณการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ตามความเชื่อของ ชาวปากน้ำโพนัน เชื่อว่า ถ้าได้มาสักการะเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพในเทศกาลตรุษจีน หรือเข้าร่วม กระบวนแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ หรือแม้กระทั่งเข้าชมก็ดี จะทำให้ในปีนั้น ชีวิตจะมีแต่ ความสุข ปราศจาก ภัยอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เมื่อมีผู้คนเข้ามาชม ย่อมทำให้การค้าขายดีขึ้น ทั้งของกิน ของใช้ และของฝากต่างๆ ซึ่งรวมถึงสิ่งของที่เป็นเครื่องเซ่นต่างๆ อีกด้วย การที่ชาว ปากน้ำโพ

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อด้าน การเมืองของชาวปากน้ำโพที่มีต่อการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ จากความเชื่อ เกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ทำให้มีการแสวงหาอำนาจจากความเชื่อในเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำ โพ โดยการเป็นกรรมการจัดงานเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ซึ่งมีวาระ 1 ปี แต่การแสวงหาอำนาจ นั้น ถูกจำกัดด้วยการเสี่ยงทายต่อหน้าเจ้าพ่อเจ้าแม่ ซึ่งถือว่า เป็นการเลือกจากเจ้าพ่อเจ้าแม่ ซึ่ง มีวิธีการเลือกคณะกรรมการจัดงานเจ้าพ่อเจ้าแม่ ดังนี้ การคัดเลือกคณะกรรมการจัดงานแห่เจ้า พ่อเจ้าแม่ ต้องไม่ได้เป็นกรรมการนับย้อนหลัง 5 ปี วิธีการคัดเลือก คือ ขั้นแรกจะเป็นการจับ รายชื่อผู้ร่วมบริจาคโดยประธานคณะกรรมการคนเก่า เมื่อจับได้ชื่อขึ้นมาแล้ว จะมาทำการเสี่ยง ทายต่อหน้ารูปเคารพของเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ด้วยการโยน “บัวปวย” (ไม้คว้านหาง) เพื่อเป็น การเสี่ยงทายว่าได้รับการคัดเลือกจากเจ้าพ่อเจ้าแม่ เมื่อได้คณะกรรมการครบแล้ว จะทำการ คัดเลือกประธาน รองประธาน และแบ่งงานในหน้าที่ต่างๆ

อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่มีต่อกลุ่มชาว ไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มภาษาต่างๆ ที่ปากน้ำโพนี้ มีความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้า แม่ปากน้ำโพร่วมกัน โดยมีความเชื่อว่า เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนัน จะให้ความคุ้มครองจากภัย อันตรายต่างๆ ช่วยให้การค้าขายดีหรือกิจการต่างๆ เจริญรุ่งเรือง จึงทำให้ชาวจีนกลุ่มภาษาต่างๆ มีความสามัคคีกัน มีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ คือ ใน การจัดงานแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพนัน จะมีคณะกรรมการจัดงานชุดเดียว ซึ่งมีทุกกลุ่มภาษา แต่ในความร่วมมือนั้นก็มีความแตกแยกอยู่ด้วย เกี่ยวกับประเพณีของกลุ่มละภาษา เช่น ในการ จัดงานต้องมีศาลเจ้าจำลอง 2 ศาลเจ้า คือ ของชาวแต้จิ๋ว และไหหลำ มีจี่ง 2 โรง คือ จี่ง แต้จิ๋ว และจี่งไหหลำ จึงทำให้ชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มภาษาต่างๆ ก็ไปไหว้เจ้าตามกลุ่มภาษาของ คน แต่ก็ยังมีบางคนที่ไปไหว้ทั้ง 2 ศาล เพราะว่ามีศรัทธาต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ทั้ง 2 ศาล จากอิทธิพล ความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ทำให้ชาวไทยเชื้อสายจีนนั้น มีทั้งความสามัคคี และ ความแตกแยกในคราวเดียวกันได้อย่างชัดเจน

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปราวณี วงษ์เทศ ที่กล่าวว่า ระบบความเชื่อเชื่อจะมีอิทธิพลทุกอย่างของชีวิต เป็นตัวอธิบายให้เหตุผลต่อการกระทำและกิจกรรมทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง แม้แต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยนั้นผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ผู้ที่เข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ นั้นส่วนมากเป็นผู้ที่ในวัยทำงานจนถึงผู้สูงวัยเป็นส่วนมาก ส่วนเด็กและเยาวชนมีเป็นส่วนน้อย ผู้วิจัยจึงมีความเป็นห่วงว่า ผู้ที่มีความเคารพศรัทธาต่อเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ จะน้อยลงในอนาคต และจะส่งผลให้ประเพณีแท้เจ้าพ่อเจ้าแม่ที่มีความยิ่งใหญ่ในนั้น เลือนสลายลงในที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่าเรื่องที่น่าศึกษาต่อไปนั้น คือเรื่องเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนที่เป็นเขาชน ว่ายังคงมีความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพตามบรรพบุรุษ เปลี่ยนแปลงไปจากความเชื่อเดิม